

Datum 2011-11-07

Meddelande 9/2011

Från Unilabs Laboriemedicin, Västra Götaland - gällande fr.o.m. 2011-11-23 (om inget annat datum anges)

Kundtjänst informerar

Informationen angående remissanvisningarna i meddelande nr 8 var något missvisande, följande gäller

Laboratoriet använder ett skanningssystem för att tolka all information på remissen. För att detta skall fungera optimalt är det viktigt att följa nedanstående instruktioner:

1. Använd aldrig röd eller grön penna när remissen skall fyllas i. Skannern "ser" inte dessa färger.
2. Texta tydligt i rutorna för avsändare, patientidentitet, ev ridnummer för journalsystem och provtagningstid om inte skrivare via journalsystem eller etiketter används.
3. Önskade analyser beställs på våra remisser, genom att markera med blyerts- eller kulspetspenna **OBS! Ej röd eller grön penna!**, enligt följande:
  - "fyll" cirkeln alternativt fyll i ett vågrätt streck (inom cirkeln).
  - ☒ kryssa i rutan (inom rutan).
4. Gjorda markeringar får inte raderas, var vänlig tag en ny remiss.
5. Undvik att vika remissen. Måste remissen vikas, vik vid perforering.

Kerstin Engholm

Driftchef Kundtjänst, tfn 0500-43 13 04 kerstin.engholm@unilabs.com

Viktigt vid användning av Laborationeremiss allmän

Vid användning av *Laborationeremiss Allmän*, se länk http://unilabs.se/Global/Provtagningsanvisningar/Remisser/Kemi_Unilabs_gemensam_A4_111006.pdf, är det viktigt att alltid skriva analysnamn (förutom patientidentitet och datum) på röretiketten.

Är röret avhållt, skriv även vad provet består av på etiketten, t ex Li-Heparin, EDTA eller serum.

Kerstin Engholm

Driftchef Kundtjänst, tfn 0500-43 13 04 kerstin.engholm@unilabs.com

Hantering av de nya provtagningsrören för P-Glukos (FC-rör)

(Terumo – Venosafe med rosa propp, Regionservice art nr 416347 med innehållet Fluorid-Citrat (FC)).

Vi har uppmärksammat att vid övergång till de nya provtagningsrören för P-Glukos (Venosafe med rosa propp, se även kundmeddelande 4/2011) ses ett ökat antal rör med brunfärgad plasma. Detta tyder på otillräcklig blandning vid provtagningen (som leder till hemolys samt att methemoglobin bildas). Tillsatsen i FC-rören är i pulverform varför rören måste blandas noga ca 10 gånger direkt efter provtagningen för att säkerställa omedelbar inhibering av glykolysen och undvika hemolys.

Dessutom vill vi passa på att påminna om vikten av de preanalytiska delarna i provhanteringen - såsom val och hantering av rör vid provtagning (ordningsföljd, fyllnadsgrad, blandning). De är ytterst viktiga för att säkerställa ett pålitligt analysresultat. Studier visar att upp till 0,6 % av alla provtagningsrör har något fel och upp till 75 % av dessa fel är preanalytiskt betingade.

Barbara Usener

Överläkare Unilabs, tfn 0500-43 27 51 barbara.usener@unilabs.com

Justering av referensintervall

För att harmonisera våra svar med aktuell praxis ändras referensintervall för:

- **B/P- Standardbikarbonat** (såväl arteriellt som venöst prov) till **22-27 mmol/L**
- **S- SHBG**, (Sexualhormonbindande globulin) för män till **10-57 nmol/L**, för kvinnor till **18-144 nmol/L**
- **P- TPO-ak** (Tyreoideaperoxidas-antikroppar) till **< 35 kIE/L**
- **S- PTH intakt** (Paratyreoideahormon) till **14-72 ng/L**.

Detta innebär inga förändringar i patientresultat (oförändrad analysmetod).

Barbara Usener

Överläkare Unilabs, tfn 0500-43 27 51 barbara.usener@unilabs.com

Natrium-Heparinrör utan gel (Na-Heparinrör; Sodium-Heparinrör)

Vi vill göra er uppmärksamma på att använda rätt rör (Natrium-Heparinrör utan gel) vid provtagning av:

- **venös blodgas / venös respstatus**
- **venös Standardbikarbonat**
- **P-Laktat**
- **Kromosomanalys**

Regionservice har bytt leverantör för röret, vilket medför ändring av korkfärg. Den nya korkfärgen för Na-Heparinrör från Venosafe/Terumo är gröngrön. Röret har genomskinlig etikett och är märkt med "Sodium Heparin NH".

För att minska förväxlingsrisken kan det vara en fördel att slänga gamla rör med annan färgkodning.

Barbara Usener

Överläkare Unilabs, tfn 0500-43 27 51 barbara.usener@unilabs.com

PK (INR) – Hållbarhet

Vi har i en egen studie bekräftat att vi kan utsträcka hållbarhetstiden mellan provtagning och analys från 24 till **36 timmar** för PK (INR)-prov på Waranbehandlade patienter. Beträffande PK (INR)-prov på icke-Waranbehandlade patienter kvarstår hållbarhetstiden 24 timmar.

Karl Berggren

Överläkare Unilabs AB, tfn 0500-43 13 05 karl.berggren@unilabs.com

Provtagning vid frågeställning Herpes simplex 1/2 och Varicella zoster (DNA) PCR

Vid provtagning av blåsbottenskrap för dessa analyser rekommenderas

"Provtagningspinne, flockad (normal)" (Nr 19 bild nedan och Regionservice art no 413716) och "Rör med steril koksaltlösning 1 ml" (Nr 21 bild nedan Regionservice art nr 22223).

För ögonprovtagning rekommenderas

"Provtagningspinne, flockad (tunn)" (Nr 18 bild nedan och Regionservice art nr 413705) och "Rör med steril koksaltlösning 1 ml" (Nr 21 bild nedan Regionservice art nr 22223).

Provtagningspinne tunn, PCR (DNA) i hylsa med orange kork (se bild nedan) utgår ur vårt sortiment och kommer inte att finnas tillgänglig för beställning.

Bilderna är från www.anvisningar.se

Detta rör utgår!

Ny molekylärbiologisk metod: Dermatofyt-DNA

Gäller endast Primärvården

Nu startar en ny molekylärbiologisk metod (PCR) för att detektera hudsvamp/dermatofyter. Analysen kan ersätta odling av dermatofyter från provmaterial såsom naglar och hudskrap från fötter. Den består av två delar, en pan-dermatofyt PCR som detekterar en gen i arvsmassan som finns hos alla dermatofyter utan att ge artbestämning, den andra delen består av en genanalys som ger artbestämning av *Trichophyton rubrum* och *Trichophyton interdigitale* (tidigare benämnd som *Trichophyton mentagrophytes*). Dessa två arter är de vanligast förekommande arterna av svamp i naglar. Känsligheten för den PCR-baserade metoden är högre än för odling. Analysen utförs en gång per vecka, vilket medför att svarstiderna för svamp blir 2-3 veckor kortare än med nuvarande odlingsmetod. För beställning används Mikrobiologisk remiss, under rubriken Ytlig hud/nagel/hår kryssa Dermatofyt DNA (finns med på nytryckt remiss).

Hudskrap från andra delar av kroppen än fötter kommer även fortsättningsvis att odlas, då man där kan hitta många olika arter av svampar. Mögel och jäst kan inte detekteras med PCR-metoden. Vid misstanke om dessa agens skall odling beställas.

Provtagning

Provtagningsmaterial: Sterilt rör (glas) utan tillsats (Regionservice art nr 23062)

Hud: Tvätta området, om möjligt, med sprit och låt lufttorka före provtagning. Skrapa ordentligt med vass kniv eller skalpell i ytterkant av provtagningsområdet, dock inte så att det blöder. För över flagorna till röret.

Fuktig hud: Tag provet med bomullspinne och skicka i torrt rör.

Naglar: Bäst är att skrapa med steril slev ordentlig under nageln. Alternativt klipp av en nagelbit och för över till sterilt rör.

Svarsrutin

Dermatofyt: påvisad/ej påvisad

Trichophyton rubrum: påvisad/ej påvisad

Trichophyton interdigitale: påvisad/ej påvisad

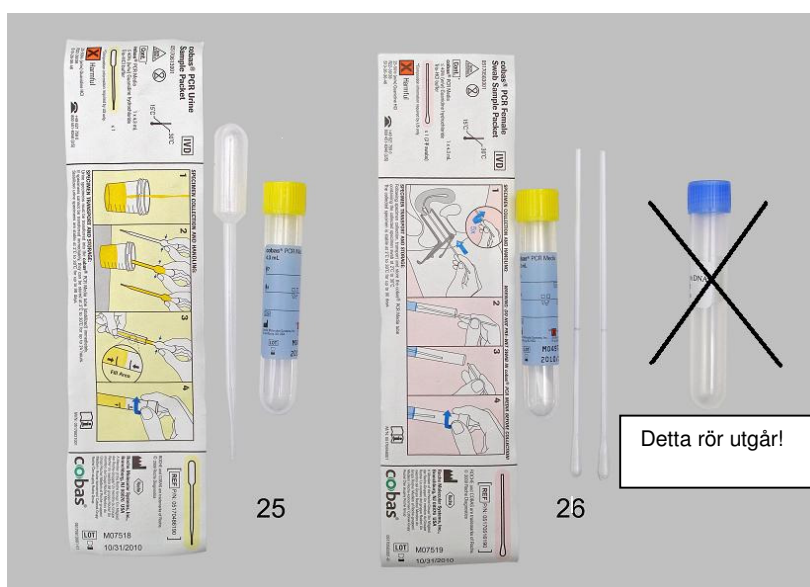
Anna Bergman

Ansvarig molekylärbiolog, tfn 0500-43 19 61

Förenklad provtagning för *Mycoplasma genitalium*

Separat rör för *Mycoplasma genitalium*, PCR (DNA) utgår 23/11-2011

Bilden är från www.anvisningar.se

Mycoplasma genitalium kommer att analyseras på samma provtagningsmaterial som används för diagnostik av *Chlamydia trachomatis* (CT, klamydia) och *Neisseria gonorrhoeae* (gonokocker, GC, gonorré) med PCR. Rekommenderade provtyper för detta system är urin, cervix och vaginalsekret. Detta innebär en förenklad provtagning för analys av *Mycoplasma genitalium* samt snabbare svar då analysen nu kommer att utföras dagligen, mån-fred. Svarstid: 1-2 dagar.

Provtagningsmaterial

25. Provtagningsset PCR urin (rör med PCR-media, engångspipett). (Regionservice art nr 22217)
26. Provtagningsset PCR cervix och vaginalsekret (rör med PCR-media, 2 pinnar för rengöring/provtagning). (Regionservice art nr 22216).

Referenser

McGowin CL, Anderson-Smiths C. Review. *Mycoplasma genitalium*: an emerging cause of sexually transmitted disease in women. *PLoS Pathogens* 2011;7(5):e1001324:1-10

Lillis RA, Nsuami MJ, Myers L, Martin DH. Utility of urine, vaginal, cervical, and rectal specimens for detection of *Mycoplasma genitalium* in women. *J Clin Microbiol* 2011;49(5):1990-1992

Helena Enroth

Funktionsansvarig kund och marknad mikrobiologi/molekylärbiologi

---

Meddelande till systemansvarig för journalsystem

Planeringskalender för när ändringar kommer att ske i analyskatalogen för år 2012 är:

Onsdag 15 februari

Onsdag 4 april

Onsdag 13 juni

Onsdag 26 september

Onsdag 28 november